

Redactor: Viad Roman
Corectură: Alina Hlinski
Tehnoredactor: Constantin Niță
Copertă: Gabi Dumitru

We know
books

CAROLINE LAMARCHE

Memoria aerului

Traducere de Irinel Antoniu

CG COLECȚIA
GLOBUS

LBRIS

We know
books

Cuprins

I.....	7
II.....	49

Noaptea asta, în vis, coboram într-o râpă punându-mi viața în pericol, iar pe fundul ei găseam o moartă. Era întinsă sub un giulgiu, pe un covor de frunze căzute. Ridicam pânza albă și îi dezveleam fața cu ochii închiși. Avea obraji roz, un ten minunat, nu-și arăta vârsta, care, eram convinsă, era a mea – sper să mor înainte de a îmbătrâni. Moarta aceasta avea așadar vârsta mea, de asta sunt sigură, și totuși semăna cu mine acum mai bine de douăzeci de ani, ca și cum aș fi fost chiar eu adormită de atunci, ca și cum aș fi petrecut tot acest timp murind. Ce s-a întâmplat acum douăzeci de ani nu-mi mai amintesc. Orice ar fi, chiar și neînsuflețită, moarta părea foarte prezentă, și singură din necesitate – necesitatea morții. Îi promiseseam că-i voi ușura solitudinea vizitând-o regulat, fără să țin seama, astfel, de adevărata ei destinație. Într-adevăr, era vorba, ca adesea în vise, deopotrivă de o scenă vie, dacă pot spune așa, și de un tablou; iar această operă de artă, această figură de moartă trebuia oferită regelui din Nagorno-Karabah cu o ocazie festivă, începerea noului sezon literar sau altceva. Dar hotărâsem să nu-l pun alături de celelalte daruri regale, oricum, îmi spuneam eu, regele va primi multe alte cadouri, lipsa moartei din giulgiu va trece neobservată.

M-am trezit hotărâtă să-mi continui conversația cu moarta. Când murise? De ce? Ce îi oprise cursa în plin zbor la vârsta la care femeile sunt mai frumoase decât oricând? Trebuia să mă întorc și să vorbesc cu ea, pentru a dezlega acest mister. Pentru asta trebuia să cobor de fiecare dată în râpă? Drumul era periculos, efortul, mare, dar răsplata, acel chip blând și liniștit, acel ten de lapte și roză, acele pleoape închise atât de întinse încât probabil că ascundeau niște ochi mari, ochi care văd ceea ce oamenii cu ochii deschiși nu văd, toate acestea îmi dau curajul și dorința de a o vizita, da, regulat.

În fiecare dimineață mi se pare că totul o să meargă bine. Sau, dimpotrivă, că totul o să meargă prost. Dar, în orice caz, trebuie să pornesc, să pun un picior înaintea celuilalt. Să cobor în râpă este mai mult sau mai puțin ușor, în funcție de zi. Când începi, e destul de simplu, panta nu e prea abruptă, pleci cu inima ușoară. Complicațiile vin mai târziu, când corpul obosește și ia poziții ușor strâmbe din cauza defectelor venite din naștere, din educație sau, pur și simplu, din obiceiuri proaste. Dacă nu sunt cumva răni îngrijite prost sau deloc, din cele care au dus-o la moarte pe femeia aceasta.

Azi-dimineată, la trezire, aveam idei cum să cobor în râpă fără piedici. Abia m-am sculat și am pus de ceai, că totul mi-a fugit din minte, coborârea ideală, priveliștea, peisajul, tot ce schițasem în ceața dinaintea trezirii. Și încă trebuie să folosesc șiretlicuri pentru a nu trezi pe nimeni, pentru a ajunge la terenul de coborâre păstrându-mi concentrarea, în ciuda unei vieți de femeie activă. Moarta este și ea singură, nimic nu-i temperează singurătatea mult mai radicală decât a mea, care vine și se duce. Nimeni nu-i face ceai așa cum tocmai mi-am făcut eu, nimeni nu-i pune pe limbă un pătrat de ciocolată foarte neagră, cum îmi place mie, nimeni nu se uită pentru ea pe fereastră să

LIBRĂRI | Watermark books
vadă cum e vremea, vremea e cenușie, vremea e rece, suntem în iulie, urăsc vacanța.

Ieri am adormit ascultând la radio o emisiune despre pacienții *borderline*. Nu m-am gândit niciodată la mine ca la o persoană *borderline* și totuși mi-am amintit azi-dimineață, sau poate ieri-seară înainte să mă cufund în somn, că ultimul bărbat pe care l-am iubit, *bărbatul de dinainte*, cum îi spun eu (dar de dinainte de ce?), a spus despre mine foarte devreme, la începutul relației noastre, că nu a întâlnit niciodată o fată care să-și schimbe dispoziția așa de repede, de mai multe ori pe zi, pe oră și chiar pe minut, unul dintre simptomele, mi-a zis el, ale acestor oameni *borderline*.

Întrebarea pe care mi-o pun este aceasta: cum se face că manifestam cu el acea stranie mobilitate a caracterului, a emoțiilor, acea plasticitate extremă, *anormală*, spunea el. Cum de era așa cu el, în timp ce cu soțul meu, odinioară, asta nu se întâmpla, ci, dimpotrivă, eram mereu aceeași, mult timp liniștită înainte de marea noastră ceartă anuală, iar acum este din nou diferit? Astăzi totul este miraculos de calm, cam ca pentru moarta cu tenul proaspăt. Parcă ar fi Frumoasa din Pădurea Adormită, care în cărțile noastre din copilărie zăcea într-un sicriu de sticlă, nimic nu o atinge, nimic nu o afectează.

Să te reglezi după altcineva, să-i adopți culoarea sau boala, să trăiești la marginea ta, mereu pe teren mișcător. La școală mi se spunea *cameleonul*. Compliment sau insultă? *Bărbatul de dinainte* îmi spunea: „Nu știi ce vrei“. Adăuga: „Ca maică-ta!“ Mă înfuriam. Când eram mică nu-mi plăcea să aud: „Ce mai semeni cu maică-ta!“ Poți să semeni în același timp cu o

femeie care nu știe ce vrea și cu alta, inflexibilă? *Educația este ușoară, pe copii trebuie să-i dresezi ca pe câini*: una dintre frazele amuzante ale mamei. Evident, există stăpâni buni, dar și din cei imprevizibili. Atunci câinele trăiește nu numai cu frica de a fi lovit, ci și de a nu ști niciodată pe cine are în fața lui, ceea ce până la urmă îl înnebunește. Stăpânul e mulțumit sau prost dispus, și în ce măsură depinde asta de el, câinele? Nimic nu te atașează mai mult de cineva decât frica.

Cel puțin două lucruri aveam în comun eu și *bărbatul de dinainte* – trei, cu pasiunea pentru cărți: eram foarte buni la pat, furioși, tandri, plini de invenții bizare, asta era singurul lucru care mă scotea din frică. Al doilea era că ne mințeam mamele. A mea nu punea nicio întrebare. A lui întreba: „Nu ai o femeie în viața ta, băiete?“ El răspundea că nu. Nu, deși până la mine i le prezentase pe toate femeile din viața lui. Nu, deși făcea dragoste cu mine în fiecare seară, dacă se putea, și se supăra dacă eram obosită, ca un băiețel căruia i se refuză o jucărie.

Dar poate că merg prea repede aici, poate calc greșit rezumând astfel șapte ani de dragoste *borderline*, poate că trebuie să cobor mai încet, să găsesc un drum în serpentină ca să ajung jos, la moartă.

Dragă moartă, ține ochii închiși dacă vrei, dar deschide larg urechile: cel pe care l-am iubit timp de șapte ani n-a socotit așadar util să-i semnaleze mamei lui că exist, că sunt, cum spunea el, *femeia vieții lui*. Iar eu, în toți acești ani, n-am socotit util să-i spun mamei mele că îl voi iubi până la moarte. Totuși acest bărbat, *bărbatul de dinainte*, pe care îl voi numi de acum, ca să fie mai ușor, *Dinainte*, pe Dinainte așadar l-a cunoscut până la urmă toată familia mea. De exemplu, cum aș fi putut să-l abandonez în seara de Crăciun? Așa că îi vorbisem mamei despre un prieten care e cam singur. Cum Crăciunul e sărbătoarea faptelor bune, Dinainte s-a așezat cu noi la masă în sufrageria cea mare. Uimirea lui în fața portretelor de strămoși, a trofeului de vânătoare din argint de pe polița de marmură, felul impetuos în care l-a întâmpinat mama: „Aveți frați sau surori, părinții mai trăiesc?“. Tata murise de curând, sfârșitul unei epoci. Cât despre Dinainte, el deschidea epoca experimentelor. Dorindu-mi imposibilul, oboseam pe toată lumea și pe mine în primul rând.

Orice dragoste este politică, se pare. Politic este felul în care o mână se pune pe ceafă, pe genunchi, pe pânțe; istoria care a modelat acea mână, memoria

care o animă, intenția ei secretă. Măinile lui Dinainte erau grele, cum se spune despre un somn care este atât de greu, încât numai cu părere de rău te smulgi din el. Mă posedau, alt cuvânt potrivit nu este, ele, care pe de altă parte scriau, dar care se îndeletniciseră și cu grădăritul, cioplirea lemnului, îndoirea fierului. Făcuse de toate cândva cu mâinile acelea pe care le întâlnisem prea târziu. Îmi repeta că nu mai folosește la nimic, că își pierduse dorința, că se plictisește, că existența lui nu mai are sens, în afară de scris și de făcut dragoste. Nu știi dacă aceste două acțiuni sunt legate într-atât încât să depindă una de alta. E din ce în ce mai îndepărtată vremea când Dinainte îmi spunea: „Singurele lucruri care mai merg la mine când nu mai merge nimic sunt scrisul și sexul“. Părea mulțumit să constate asta. Eu eram obosită. Nu de sex, nici de scris, care oferă atâtea surprize și variații, nimic nu mă obosește a priori. Pur și simplu n-ar fi trebuit să-mi repete zi de zi că își ratase viața, că nimic nu va mai merge bine vreodată, nu trebuia să facă din mine, când ajungeam la el, un obiect mut așezat pe divan peste care să-și reverse timp de o oră tot ce nu fusese, ce nu mergea, ce nu avea să meargă vreodată, apoi, odată realizată această curățare, odată eu umplută și el golit în chip plăcut, să spere că voi fi plină de inițiativă și dispusă să formez cu el, după expresia lui, un *cuplu normal*.

Tristețea bărbaților este o boală de care mă molipsesc destul de ușor, nu sunt nici de marmură, nici de cauciuc, nici de săpun sau de nor, descurajarea lor nu alunecă peste mine, ci pătrunde, pielea mea